

В. М. Селезінка

Яричевський Сильвестр Гнатович

ЯРИЧЕВСЬКИЙ Сильвестр Гнатович (псевдоніми: Шальвір, С. Яр; 16. 01. 1871, м. Рогатин, нині Івано-Франківського р-ну Івано-Франківської обл. — 30. 03. 1918, м. Серет, нині Сучавського пов., Румунія) — письменник, перекладач, педагог, громадсько-культурний діяч. Після закінчення початкової школи вступив до української гімназії у Львові, однак через матеріальні нестатки мусив переїхати ближче до родичів і того ж 1884 вступив до польської гімназії в Бережанах (нині Тернопільської обл.). Навчався на філософських факультетах Львівського (від 1892) і Віденського (1896—1902) університетів, співпрацював від 1897 із чернівецькою газетою «Буковина», яку редагував [О. Маковей](#). Організатор першого на Буковині патріотичного товариства «Січ» (м. Кіцмань, нині Чернівецького р-ну Чернівецької обл., 1902). Учителював у гімназіях Перемишля (нині Польща, 1901—02), Коломиї (нині Івано-Франківської обл., 1902—03), де викладав українську, німецьку, польську, латинську мови. 1903—04 був журналістом у Чернівцях, 1904—06 — викладач гімназії в Кіцмані. 1906—09 через переслідування був безробітним. 1909 переїхав до Серета: викладав у гімназії, був директором української чоловічої бурси, бургомістром. Помер від зараження крові. Писати почав з 3-го класу, перший вірш опублікував 1892. Автор драматичної алегорії «Небесні співці» (Перемишль, 1902), збірок поем у прозі «Серце мовить» (Коломия, 1903), новел «На хвилях життя» (1903) та «Між терням і цвітом» (1905), поезій «Пестрі звуки» (1904), драматичної поеми «Горемир» (1906), драми «Січ іде», збірки балад «Ангел убійник» (обидві — 1908; усі — Чернівці), а також більше 10-ти п'єс, драматичних композицій, більшість з яких не опубліковані, а професійну сцену побачила лише одна — трагікомедія «Лови на ловців» у Чернівецькому музично-драматичному театрі імені О. Кобилянської (1996, режисер-постановник В. Селезінка). Популяризував українську

літературу німецькою мовою, зокрема творчість Т. Шевченка. 1914 видав науково-популярну брошуру про нього — «Поет любові і протесту» (як доповідь, виголошену 25 березня 1914 у Сереті з нагоди 100-річного ювілею Т. Шевченка). Вона містить короткий біографічний нарис про поета, основну характеристику його поетичної спадщини. Наголошував, що Т. Шевченко — поет протесту проти соціального й національного гноблення, проти суспільного ладу зла і несправедливості (під цим кутом зору розглядав поеми «Наймичка», «Тополя», «Пророк», «Кавказ», «І мертвим, і живим»). Для ілюстрації думок навів фрагменти з німецьких перекладів Ю. Віргінії та уривок із «Тополі» в інтерпретації С. Шпойнарівського.

Основні твори

Твори: У 2 т. Бухарест, 1977.

Рекомендована література

1. Івасюк М. І. Поет і громадянин // Жовтень. 1971. № 1;
2. Ласло-Куцюк М. Сильвестр Яричевський // Яричевський С. Твори: У 2 т. Т. 1. Бухарест, 1977;
3. Хропко П. Яричевський Сильвестр // Українська література у портретах і довідках: давня література — література XIX ст. К., 2000;
4. Антофійчук В., Мовчанюк В. Сильвестр Яричевський в контексті німецькомовної шевченкіани // S. Jarytschewskyj. Ein Dichter der Liebe und des Protestes [німецькою, українською, румунською мовами]. Czernowitz, 2009.

Бібліографічний опис:

Яричевський Сильвестр Гнатович / В. М. Селезінка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883786>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).